

H Í R L E V É L

2 0 2 6 / 8

2 0 2 6 . M Á R C I U S 4 .

Tartalom

TARTALOM.....	1
ÚJ TAGOK AZ EGYESÜLETBEN.....	3
MEGHÍVÓ.....	4
SZLOVÁKIA BÁNYAVÁROSAINAK ÉS BÁNYÁSZ TELEPÜLÉSEINEK 18. TALÁLKOZÓJA.....	8
MEGHÍVÓ VILÁGKONGRESSZUSRA	12
EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK.....	13
TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTGYŰLÉS: ÁPRILIS 2-IG VÁRJÁK A JAVASLATOKAT	13
BESZÁMOLÓ ÉS VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYŰLÉS A MECSEKBEN.....	14
VEZETŐSÉGET VÁLASZTOTTAK A BORSODI HELYI SZERVEZETNÉL IS.....	16
KÉRIK A TISZTÚJÍTÓ ÜLÉSEK JEGYZŐKÖNYVEIT	16
TARTSUK MEG AZ ÖSSZETARTOZÁS ÉLMÉNYÉT ÉS SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉT.....	17
A TRAGÉDIA ÁLDOZATAIRA EMLÉKEZTEK.....	23

ELHUNYT BARABÁS LÁSZLÓ OKLEVELES BÁNYAMÉRNÖK.....	24
AKI SZERETNÉ, ÍGY TÁMOGATHATJA AZ ÚJ BORBÁLA-SZOBOR ELKÉSZÜLTÉT	24
MÁRCIUSBAN ÚJRA: MISKOLCI NEMZETKÖZI ÁSVÁNYFESZTIVÁL.....	25
KIEMELKEDŐ KUTATÓIT ISMERTE EL A MISKOLCI EGYETEM	26
FELHÍVÁS.....	30
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	33
A KÉP EMLÉK. EMLÉKKÉP – AZ LKM MARTIN ÜZEME	35
130 ÉVE ENGEDÉLYEZTÉK MAGYARORSZÁGON ELŐSZÖR A NŐK EGYETEMI TANULMÁNYAIT (1.)	36
FINOM ILLATOK, ÍNYCSIKLANDÓ ÍZEK – FARSANGI DISZNÓVÁGÁST TARTOTTAK AZ OROSZLÁNYI BÁNYÁSZBAN.....	42

Új tagok az Egyesületben

Örömmel értesítjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy a héten újabb tizenegy taggal bővült Egyesületünk. Sok sikert kívánunk az Egyesületünkben!

Bányászati Szakosztály	
Tatabányai Helyi Szervezet	Ipacs Mária
	Szerdahelyi István
	Szerdahelyi Marietta
Vaskohászati Szakosztály	
Ózdi Helyi Szervezete	Kőfalusi György
	Lőtte Ferenc Attila
	Veres András Tamás
Egyetemi Szakosztály	
Virág Zoltán István Gellért Zalán Kristóf Patrik Czifra Meliton Baán Domonkos	

Jó szerencsét!

MEGHÍVÓ

az

Országos Magyar Bányászati és

Kohászati Egyesület

BÁNYÁSZATI SZAKOSZTÁLY

2026. március 28-án, szombaton

11:00 órakor kezdődő

Szakosztályi Tisztújító

KÜLDÖTTGYŰLÉSÉRE

A fizikai megjelenéssel párhuzamosan biztosítjuk az online részvétel és titkos szavazás lehetőségét, mely nagyban segíti a határozatképességet, és az első küldöttgyűlés sikerét!

Helyszín:

OMBKE Székház

1107 Budapest, Hizláló tér 1.

Határozatképtelenség esetén az ismételt Küldöttgyűlés
ugyanezen a helyszínen **2026. április 11-én, szombaton 11.00-kor** kerül
lebonyolításra

N A P I R E N D

10.15-11.00 Érkezés, regisztráció

Himnusz

Elnöki megnyitó

Szakosztályi beszámoló

A Bányászati Szakosztály 2026. évi költségvetése

A 2026. évi szakosztály javaslatok egyesületi kitüntetésre

Hozzászólások, indítványok, határozati javaslatok

Szavazás a határozati javaslatokról

Jelölő Bizottság jelentése, szakosztály vezetőség, egyesületi küldöttek megválasztása és javaslat az egyesületi elnökségi tagokra, egyesületi elnökre, alelnökre

BÜFÉ, SZÜNET

Hozzászólások, indítványok

Választási eredmény ismertetése

Elnöki zárszó

Erdész, Kohász, Bányász himnusz

Kérjük tagtársainkat, hogy a küldöttgyűlésen lehetőség szerint egyenruhában jelenjenek meg!

* * *

A küldöttgyűlés nyilvános, melyen a szakosztályi küldöttek szavazati joggal, a szakosztály többi tagja (tiszteleti, egyéni és pártoló jogi tagok) tanácskozási joggal vehetnek részt.

* * *

Ha a küldöttgyűlés a meghirdetett időpontban határozatképtelen lenne, akkor az új alapszabály értelmében új küldöttgyűlést kell a szakosztály elnökének összehívni az eredeti időponthoz képest 3 és 15 napon belül az eredetileg meghirdetett napirend szerint. A leírtak miatt kérjük a küldött tagtársak fegyelmezett megjelenését!

* * *

Jó szerencsét!

OMBKE

Bányászati Szakosztály vezetősége

MEGHÍVÓ

A Szilikátipari Tudományos Egyesület,
Magyar Bányászati Szövetség,
OMBKE Kő-, Kavics és Ásvány Bányászati
Szakcsoport

XVIII. KŐ- ÉS KAVICSBÁNYÁSZ NAPOK KONFERENCIÁT

szervez

2026. március 11-13.
(szerda-péntek)

bányászatban dolgozó szakemberek részére

FŐVÉDNÖK: DR. NAGY LÁSZLÓ az SZTFH elnöke

Velence Resort&Spa 2481 Velence, Béke
utca 57.

INFORMÁCIÓK

A szállóvendégek részére ingyenes az uszoda és a wellness centrum.

A szobák az érkezés napján 14 órától foglalhatók el.

A szobákat legkésőbb a távozás napján 11 óráig kell elhagyni.

REGISZTRÁCIÓ*

Online regisztrációra [itt](#) nyílik lehetőség.

RÉSZVÉTELI DÍJ KATEGÓRIÁK		
	Normál kategória	Kedvezményes kategória**
1-2. nap	87.000,-Ft/fő+ÁFA	82.000,-Ft/fő+ÁFA
2-3. nap	87.000,-Ft/fő+ÁFA	82.000,-Ft/fő+ÁFA
1-3. nap	99.000,-Ft/fő+ÁFA	94.000,-Ft/fő+ÁFA
Szállás Kétágyas elhelyezéssel	23.714,- Ft+Áfa/fő/éj+IFA, reggelivel	
Egyágyas elhelyezéssel	38.000,- Ft+Áfa/fő/éj+IFA, reggelivel	

* Előadás bejelentésére, szponzorációra és a kiállításra jelentkezni az online felületen van lehetőség.

** SZTE-, OMBKE-tagok, MBSZ-tagvállalatok.

Budapest, 2025.01.13.

Jó szerencsét!

Asztalos István
elnök
SZTE

Schubert Archibald
elnök
MBSZ

Részletes program itt:

https://drive.google.com/file/d/1JP0y2Y_PVrBUP5TSAiapLhcN0vBncLdO/view?usp=sharing

Szlovákia bányavárosainak és bányász településeinek 18. találkozója

2026. május 22–24.

**Banská Bystrica/Špania Dolina/Staré Hory,
(Besztercebánya, Úrvölgy, Óhegy)**

A bányászfelkelés 500. évfordulója alkalmából

Péntek, 2026.05.22.

08.00 – 14.00 Résztvevők regisztrációja

(SNP Museum Banská Bystrica, Kapitulská 23, parkoló Štefánikovo nábrežie Bus Park)

09.00 – 16.00 Kirándulási programok – lásd p. 2, és regisztrációs űrlap

09.00 – 09.30 Díszvendégek fogadása – Špania dolina (Úrvölgy) (Klopačka)

10.00 Bányászmise – Špania Dolina és koszorúzás az emlékműnél (meghívott vendégek)

12.00 Rézmúzeum megtekintése, ebéd a vendégeknek

Helyszín: (Rézmúzeum és Klopačka)

15.00 – 17.30 A régió és Szlovákia bányász-kohász örökségének bemutatása, workshop az „500 év a bányászfelkelés óta” címmel

Helyszín: (Staré Hory Kulturális Központ terme, 976 02 Staré Hory 349. sz.)

17.30 – 19.00 Fogadás a prezentáció résztvevőinek és a vendégeknek

19.00 – 21.00 Ünnepi Szakestély

(Staré Hory Kulturális Központ terme, Hory, 976 02 Staré Hory 349)

Szombat, 2026.05.23.

08.00 – 11.00 Résztvevők regisztrációja (regisztráció után lehetőség a Dr. MEĎ (Dr. Réz) és az SNP Múzeum 0,5 órás filmsorozatának megtekintésére)

SNP – Szlovák nemzeti felkelés

(SNP Museum Banská Bystrica, Kapitulská 23, parkoló Štefánikovo nábrežie parkoló buszok számára)

09.00 – 11.00 A Dr. MEĎ filmsorozat vetítése (mozi az SNP Múzeumban BB)

Banská Bystrica, Kapitulská 23

09.00 – 12.00 SNP Múzeum, a belépés ingyenes

Banská Bystrica, Kapitulská 23

08.30 – 19.30 Kirándulási programok – lásd p. 2,3 és regisztrációs űrlap [itt](#)

(Rézhámor, Thurzó-Fugger kiállítás, SNP Múzeum, SNP Mozimúzeum, Közép-szlovákiai Múzeum – Thurzó-ház, Oratorony a résztvevőknek, Špania dolina, Staré Hory, Ľubietová)

11.00 – 13.30 Ebéd a 18. SBMOS résztvevőinek

(Mäsiareň – vendéglő, Nám. Štefna Moyzesa 29)

12.00 – 13.00 A küldöttségek képviselőinek fogadása Besztercebánya polgármestere által (Besztercebányai Városháza, Námestie SNP 1)

13:50 – 14:00 Felvonulási sorakozás

Karola Kuzmányho utca – Parkoló a Bystrička folyó mellett

14.00 – 15.00 Bányászati és kohászati egyesületek felvonulása a városon keresztül
Štadlerovo nábrežie → Dolná utca → Nám. SNP → Szent Ferenc Xavier székesegyház

15.00 Ökumenikus istentisztelet

(Szent Ferenc Xavier székesegyház, SNP tér 27)

Szent Borbála kitüntetések átadása

16.00 Bányászati és kohászati egyesületek felvonulása a városon keresztül

Szent Ferenc Xavier székesegyház → Š. Moyses tér

16.15 – 17.15 Program a Š. Moyses téren – Polgármesterek és küldöttségek beszédei, díjak átadása, a Borbála fény-láng és vándorzászló átadása, zászlók szalagozása, felvonása, Bányászhimnusz (Š. Moyses tér)

17.15 – 19.30 Kulturális program (Štefan Moyses tér)

20.00 Fáklyás felvonulás, közös zárással a „Kamaráti” dallal és a Štiavničan Férfikórus fellépésével

(Štefan Moyses tér – Nám. SNP)

11.00 – 20.00 standok, éttermek a téren, frissítők és ételek vásárlási lehetőség

Vasárnap, 2026.05.24.

09.00 – 13.00 Záró kirándulási program a Špania Dolina gulyásevással, regisztráció és foglalás: lásd a regisztrációs űrlapot

KIRÁNDULÁSI PROGRAMOK:

2026.05.22., péntek

09.00 – 16.00, kirándulásokra regisztráció, ingyenes belépés és foglalás: lásd a regisztrációs űrlapot

- Piesky-Špania Dolina – összekötő vágat

- kirándulás bányászati és műszaki emlékekhez és a Špania-Dolinai hányókon

- kirándulás Óhegy bányászati és műszaki emlékeihez, Terézia akna

09.00 – 12.00 – Rézhámor előadással 30 fő/csoport, belépés előjegyzéssel 09.00, 09.30, 10.30, 11.00, 11.30, 12.00 (Medený Hámor 7, Besztercebánya)

09.00 – 18.00 – SNP Múzeum – ingyenes belépés

(Banská Bystrica, Kapitulská 23)

09.00 – 17.00 – Közép-Szlovákiai Múzeum – Thurzó-ház, ingyenes belépés

(Nám. SNP 3755/4A, 974 01 Banská Bystrica)

09:00 – 19:30 – Óratorony, ingyenes belépés 09:00 és 19:30 között

(Náměstie SNP 24, Banská Bystrica)

09.00 – 16.00 – Thurzó – Fugger kiállítás 10 fős csoport félóránként 09.00-16.00 között foglalható

(Barbakán városi vár – Náměstie Štefana Moysesesa 52/26)

09.00 – 17.00 – Közép-Szlovákiai Múzeum – Thurzó-ház

(Nám. SNP 3755/4A, 974 01 Banská Bystrica)

- kirándulás Ľubietová bányászati és műszaki emlékeihez

- Piesky-Špania Dolina összekötő vágat

- kirándulás a bányászati és műszaki műemlékekhez, valamint a Špania Dolinai hányókra

- kirándulás Staré Hory (Óhegy), Terézia akna bányászati és műszaki emlékeihez

- Staré Hory bányászati kiállítás

- kirándulás Ľubietová bányászati és műszaki emlékeihez

Egy kialudt vulkán földjén – Múzeum, Ľubietová és környéke ásványai és kőzetei. Interaktív oktatás, bányásztorony a bányásztanösvény részeként.

2026.05.23., szombat

09.00 – 12.00, regisztráció és foglalás: lásd a regisztrációs űrlapot

- Piesky-Špania Dolina összekötő vágat
- kirándulás bányászati és műszaki emlékekhez és a Špania Dolinai hányó halomhoz
- kirándulás Óhegy bányászati és műszaki emlékeihez, Terézia akna
- Óhegy bányászati kiállítás
- kirándulás Ľubietová bányászati és műszaki emlékeihez

Egy kialudt vulkán földjén – Múzeum, ásványtani és kőzetkiállítás Óhegy és környékén, Interaktív oktatás, bányászati torony a Bányászati tanösvény részeként

8:30, 10:00, 11:30 Rézhámor előadással 30 fő/csoport

Medený Hámor 7, Besztercebánya

09:00 – 11:00 Dr. MEĎ filmsorozat vetítése (Mozi az SNP BB Múzeumban)

Besztercebánya, Felsőkapu 23.

09.00 – 12.00 SNP Múzeum

Banská Bystrica, Kapitulská 23.

09:00 – 12:00 Közép-Szlovákiai Múzeum – Thurzó-ház, a belépés ingyenes

Nám. SNP 3755/4A, 974 01 Banská Bystrica

11:00 – 12:00 Óratorony, a belépés ingyenes

SNP tér 24, Banská Bystrica

09:00 – 11:30 Thurzó-Fugger kiállítás, belépő 09:00, 09:30, 10:00, 10:30, 11:00, utolsó belépés 11:30

Barbakan városi vár – Štefan Moyses tér 52/26

17:30 – 19:00 Bányászati gépek kiállítása előadóval, a belépés ingyenes

Š. Moysesova tér 28/21., Besztercebánya

2026.05.24., vasárnap

09.00 – 13.00 Záró kirándulási program a Špania-völgyben gulyásevással, regisztrációval és foglalással, lásd a regisztrációs űrlapot

- a Rézmúzeum megtekintése
- kirándulás a bányászati és műszaki emlékekhez és a Špania-völgyi halomhoz
- séta Piesky-Špania Dolina összekötő vágat-völgyben

Felvételünk illusztráció, egy korábbi találkozó alkalmával készült

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Bányamérő Szakcsoportja,
a Magyar Bányamérő Alapítvány és
a Mecsekérc Zrt.

tisztelettel meghívja Önt és munkatársait az

LXIV. Bányamérő Konferencia rendezvényre.

A konferencia időpontja: **2026. május 27-29.**

Helyszín: **Corso Hotel Pécs ******

7626 Pécs, Koller u. 8.

Részvételi díj: **későbbiekben tesszük közzé**

Jelentkezési határidő: 2026. 04.20.

A részvételi díj tartalmazza: a konferencia, az előadások közötti büfék (kávé, üdítő), kettő ebéd, kettő vacsora, szakest és a szakmai programok költségeit, valamint a kiadványt és az emlék korszót.

Tervezett program

2026.05.27. (szerda)

14:00 órától

Kirándulás Kővágószőlőszre

Borkostolás

Vacsora

2026.05.28. (csütörtök)

Szakmai nap: előadások, ebéd, büfé

Vacsora

Szakestély

2026.05.29. (péntek)

Kirándulás Bátaapátiba

Előadás

Ebéd

A konferenciára a jelentkezés (egynapos, programok stb.), a kedvezményes szállásfoglalás a korábbi évekhez hasonlóan közzétett felületen lehet megtenni!

Meghívó világekongresszusra

IAH 2026 Budapest – 53. Nemzetközi Hidrogeológiai Világekongresszus

A Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetsége (International Association of Hydrogeologists / IAH) és az IAH Magyar Nemzeti Tagozata örömmel hívja meg a hazai szakmai közösséget az 53. Nemzetközi Hidrogeológiai Világekongresszusra, amelyre 2026. szeptember 14-18. között Budapesten kerül sor. Ez a rangos nemzetközi esemény közel ötven év után tér vissza Magyarországra, és fontos előzménye lesz a 2026 decemberében az Egyesült Arab Emírségekben megrendezésre kerülő United Nations Water Conference-nek is. Ezért kongresszusunkra az ENSZ ügynökségeinek (IGRAC, UNESCO, IAEA) magas rangú képviselőit is várjuk. A konferencia központi témája a felszínalatti víz, mint kulcsfontosságú, többcélú erőforrás, kiemelten a vízkészletek védelme, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás kérdései. Az esemény célja, hogy bemutassa a felszínalatti víz, mint a jelen és a jövő erőforrásának sokoldalúságát és jelentőségét a modern világban. Ezért a kongresszus egyik kiemelt témája a felszínalatti víz szerepe a zöld átmenetben. Ezen kívül hangsúlyos szerepet kap az összehangolt felszíni és felszín alatti vízkészlet-gazdálkodás és a szabályozási, vízügyi igazgatási kérdéskörök, vagy akár a tisztított szennyvíz és a geotermikus energia hasznosításának kutatása is.

A szervezők **kutatók és gyakorlati szakemberek jelentkezését is egyaránt várják**, valamint lehetőség van kiállítóként történő bemutatkozásra is.

Fontos határidők:

- Absztraktok meghosszabbított beküldési határideje: 2026. február 28.
- Értesítés az elfogadásról: 2026. április 2.
- Kedvezményes regisztráció: 2026. április 30.
- Késői regisztráció: 2026. augusztus 31.

További információ: iah2026budapest.com

Egyesületi aktualitások

Tisztújító Küldöttgyűlés: április 2-ig várják a javaslatokat

Tisztelt Tagtársunk!

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület májusi Küldöttgyűlésén tisztújításra kerül sor. Jelenleg a helyi és területi szervezetek tisztújítása már a befejezéséhez közeledik, és az egyes szakosztályok is készülnek a tisztújításra.

A májusi Küldöttgyűlés keretében meg kell választanunk az OMBKE új elnökét, bányász és kohász alelnökét, az elnökség tagjait (szakosztályonként 1-1 főt, a bányászati szakosztály részéről 3 főt), a Felügyelő Bizottság elnökét, két tagját és póttagját.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Jelölő Bizottsága várja az egyesületünk Alapszabálya szerint az új tisztségviselők személyére vonatkozó javaslatokat a szakosztályoktól, a helyi és területi szervezetek, valamint az egyéni tagok részéről beérkezett javaslatok alapján.

A javaslatokat a tisztségviselők személyére az egyes szakosztályok jelölő bizottsági tagjai felé kell leadni 2026. április 2-ig, és a Jelölő Bizottság az Alapszabály és SZMSZ szerint jár el a továbbiakban. Az OMBKE Jelölő Bizottság tagjai a következő személyek: Dr. Török Tamás (Egyetemi - Szakosztály), Hajnal János (Fémkohászati Szakosztály), Hajnáczy Tamás (Bányászati Szakosztály), Nagyné Halász Erzsébet (Vaskohászati Szakosztály), Katkó Károly (Öntészeti Szakosztály), Ósz Árpád (Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály).

Kérjük, hogy csak olyan személyeket jelöljenek, akik előzetesen szóban nyilatkoznak, hogy a jelölést elfogadják. Erről és az összeférhetetlenségről később írásban is nyilatkoznia kell az egyes jelölteknek!

Várjuk a jelöléseket, és sok sikert a szakosztályi tisztújításokhoz!

Jó szerencsét!

Németh László

OMBKE Jelölő Bizottság elnöke

Beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlés a Mecsekben

Az OMBKE Mecseki Helyi Szervezete 2026. január 29-én tartotta tisztújító taggyűlését Pécsen, a PÉTÁV Konferenciatermében.

A taggyűlés és a tisztújítás az OMBKE Alapszabálya és SZMSZ-e szerint került lebonyolításra. Schaller Károly levezető elnök megnyitotta a taggyűlést, köszöntötte a megjelenteket, és ismertette a napirendi pontokat. A jegyzőkönyv vezetésére Klósz Ferencet, annak hitelesítésére Sütő Róbertet és Vass Dénest kérte fel.

Képünkön Dr. Nyers József ismerteti a jelöltek névsorát.

A Mecseki Helyi Szervezet elnöke, **Hideg József** tartotta meg a beszámolóját. Néhány szóval felelevenítette a rendezvényeinket és megemlékezett a ciklus alatt elhunyt tagtársainkról. A jelenlévők egyperces néma főhajtással emlékeztek egykori barátainkra.

Az elnök a vezetőség nevében lemondott, melyet a tagság egyhangúan elfogadott.

A protokoll szerint **Schaller Károly** levezető elnök ismertette a Választási Bizottság és a Szavazatszámláló Bizottság tagjainak nevét, akik az alábbiak voltak:

Elnök: Dr. Nyers József

Tagok: Schaller Károly, Grünwald Mátyás, Vass Dénes, Rábay Ottó és Sütő Róbert.

A választási bizottság elnöke, **Dr. Nyers József** előzetes információgyűjtés alapján javaslatot tett:

- a Mecseki Helyi Szervezet tisztségviselőire,
- a vezetőségi tagokra,
- a Bányászati Szakosztályi Küldöttgyűlésre delegált küldöttekre,
- az egyesületi Küldöttgyűlés küldöttjeire és
- a Bányászati Szakosztályi Jelölő Bizottság tagjára.

A taggyűlés más jelöltet nem javasolt.

Az elnök és a titkár személyéről külön-külön, a vezetőség további tagjairól, illetve a küldöttekről együttesen történt a titkos szavazás.

A szavazás során összesen 38 db szavazatot adtak le a tagtársak, ebből érvényes szavazat: 37db, érvénytelen szavazat 1db volt.

A megválasztott tisztségviselők:

Elnök: Hideg József, Elnökhelyettes: Csósz Imre,

Titkár: Klósz Ferenc, Titkárhelyettes: Rigó Dávid.

A tagság megválasztotta a 8 fő **vezetőségi tagot** is

Berta József, Klárik István, Molnár Béla, Orza Áron, Pali Sándor, Rátkai Norbert, Rátkai Orsolya, Dr. Riedl István személyében.

A megválasztott 11 fő **szakosztályi küldöttek** az alábbi tagtársak lettek:

Berta József, Csósz Imre, Hideg József, Klósz Ferenc, Molnár Béla, Orza Áron, Pali Sándor, Rátkai Norbert, Rátkai Orsolya, Dr. Riedl István, és Rigó Dávid.

A 6 fő **egyesületi küldöttnek** pedig **Berta József, Hideg József, Klósz Ferenc, Pali Sándor, Rátkai Orsolya és Rigó Dávid** került megválasztásra.

És végül, de nem utolsó sorban a **Bányászati Szakosztályi jelölő bizottsági tagnak Berta József** tagtársunkat delegáltuk egyhangúlag.

Schaller Károly levezető elnök gratulált a megválasztott tisztségviselőknek, és jó egészséget kíván a munkájukhoz!

Az újraválasztott elnök elmondta a zárszót, majd bezárta a tisztújító taggyűlést.

A taggyűlés és a választás lebonyolításával kapcsolatban a taggyűlés résztvevőinek nem volt észrevétele.

Jó szerencsét!

Klósz Ferenc
helyi szervezeti titkár

Vezetőséget választottak a Borsodi Helyi Szervezetnél is

2026. február 19-én, csütörtökön délután tartotta tisztújító taggyűlését a Borsodi Helyi Szervezet 24 fő személyes és 5 fő online részvétel mellett.

A taggyűlés napirendje között szerepelt az elmúlt 4 év munkájáról történt beszámoló (**Törő György**), a Nyugdíjas Baráti Társaság (**Dr. Ferencsin Imre**), a Kő-, Kavics- és Ásványbányászati Szakcsoport tevékenysége (**Csordás Ottó**), valamint megemlékeztünk eltávozott társaink mellett az Alapítvány a Borsodi Bányász Hagyományokért 11 elhunyt alapító tagjáról is.

A vezetőség lemondását követően **Markó István** tagtársunk – akit tisztelettel köszöntök 75. születésnapja alkalmából – vette át a levezető elnöki posztot.

Dr. Kertész Botond, a Jelölő Bizottság vezetője ismertette a helyi szervezeti vezetőkre és küldöttekre beérkezett javaslatokat.

A választásban közreműködtek: a Választási Bizottság tagjaként **Kárpáty Erika** és **Markó István**, a szavazatok számlálásában **Hubai Imre**, **Tóth József** és **Virág István Ferenc**.

A szavazás végeredményeként az új vezetőség:

Elnök: Törő György

Titkár: Csordás Ottó

Titkárhelyettes: Belinszky Márk

Vezetőségi tagok: dr. Ferencsin Imre Mihály, Göröncsér Zsolt és Gyurcsik Péter

Megválasztásra kerültek a szakosztályi küldöttek (9 fő): a 6 fős vezetőségen kívül **Dojcsák Marcell**, **Kissné Mészáros Tímea**, **Dr. Zsíros László** mellett tartalékként **Nagy Róbert**.

A taggyűlés javaslatot tett az egyesületi küldöttek személyére is (4 fő): **Törő György**, **Csordás Ottó**, **Belinszky Márk**, **Kissné Mészáros Tímea** mellett tartalékként **Dojcsák Marcell**.

Megköszönve a taggyűlés előkészítésében és lebonyolításában résztvevők munkáját, a megjelent tagság aktivitását, kívánok valamennyiünknek erőt és kitartást az egyesületi munkában!

Jó szerencsét!

Törő György elnök

OMBKE Bányászati Szakosztály, Borsodi Helyi Szervezet

Kérik a tisztújító ülések jegyzőkönyveit

Egyesületünk szervező titkárától, Jófejű-Wéber Kingától érkezett a következő kérés:

„Tisztelettel megkérjük a helyi szervezetek képviselőit, hogy az idei tisztújítással kapcsolatban a helyi szervezeteknél lezajlott elnökségi ülések választási jegyzőkönyveit szíveskedjenek megküldeni az OMBKE titkárságára:

ombke@ombkenet.hu

Köszönjük!

Jó szerencsét!

Jófejű-Wéber Kinga

szervező titkár”

Tartsuk meg az összetartozás élményét és szükségszerűségét

Beszélgetés Dr. Hatala Pállal, az OMBKE Tiszteleti tagjával, korábbi elnökével

Részlet egy a Szent Borbála ünnepségen elhangzott köszöntőből. Aki elmondta, Dr. Hatala Pál, az OMBKE akkori elnöke:

„Ha az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elmúlt 131 évét valaki úgy értékelné, hogy öregszünk, megöregedtünk, hát jó, ha tudja, hogy a hazai bányászati és kohászati szakmai eredmények ma úgy állnak – bár jelentősen más szerkezeti struktúra és tartalom mellett, mint a rendszerváltozás előtti ún. „szébb időkben” – nos szakmáink együtt ma is meghatározó, értékben nagyobb, termelt mennyiségben gyakorlatilag azonos méretű tevékenységet jelentenek hazánknak, hiszen statisztikáink alapján elmondható, hogy szakmáink nemzeti össztermék előállításának szerepe az eltelt évek alatt érdemben nem változott, az ma is meghatározó. És ez mindenképpen elismerésre méltó teljesítmény.”

Péché Antal örökségéről, az OMBKE történetében megjelenő kritikus évekről, erősségekről, gyengeségekről, tennivalókról, a kedves szakestélyi dallamokról beszélgettünk Dr. Hatala Pál okleveles kohómérnökkel, az OMBKE Tiszteleti tagjával, az Egyesület korábbi elnökével.

Miért volt fontos az Egyesület számára a legutóbbi Péché Antal jubileum megünneplése? Milyen szellemi, szervezeti és érzelmi örökséget hagyott az utókornak, nekünk Péché Antal?

Péché Antal bányamérnök, aki Nagyváradon született 1822. június 4-én, és meghalt 1895. szeptember 18-án, nagyszerű ember volt. Mérnök, közösségteremtő, hazafi. Például: 1867-ben saját anyagi erejére támaszkodva megalapította a *Bányászati és Kohászati Lapok* című

folyóiratot, és három évig kiadója is volt Pesten. Az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület* egyik alapító és tiszteletbeli tagja volt. 1894-ben javaslatára vezették be a *Jó szerencsét!* köszöntést a magyar bányászatban és kohászatban. A kitüntetései, amivel kortársai elismerték munkásságát:

- 1870-ben Vaskoronarend;
- 1878-ban Selmecebánya díszpolgára;
- 1879-ben Lipóttrend lovagkeresztje;
- 1857-ben az MTA Nagyjutalma;
- 1863-ban az MTA Nagyjutalma.

Beszéljünk a kiemelkedő szakirodalmi tevékenységéről, a főbb műveiről, ezek közé tartozott például az

- Ércelőkészítés-tana. Selmec. 1869;
- Jelentés a selmeci és diósgyőri kerületeinek állami bányák és kohók állapotáról. Budapest. 1873;
- Bányatérképek szerkesztése. Budapest. 1878;
- Magyar-Német és Német-Magyar Bányászati műszótár. Budapest. 1879, 1890;
- Magyar és német bányászati szótár. Selmecczen. 1879 (MEK);
- A tudományok haladásának befolyása a selmecvidéki bányaművelésre. Budapest. 1881 (REAL-EOD);
- Alsó-Magyarország bányaművelésének története. Selmecebánya-Budapest. 1884-1887 (MEK);
- A selmeczi bányászat múltja, jelene és jövője. Budapest. 1884, 1887;
- Magyar és német bányászati szótár. Selmeccz. 1891 (REAL-EOD).

Kérdezem, kell ehhez kommentárt fűzni, hogy miért kötelessége megünnepelni az utódoknak az Egyesületalapító elődöt?

Sokat beszélünk arról, hogy nehéz időszak a mostani. Hogyan látja, volt e kritikus időszaka az Egyesület életének, ha igen mikor és miért?

Véleményem szerint több is volt: például az I. világháború ideje, amikor Selmecebányáról elköltöztek a karok, a nemzetiségi politika nyomán mindenki kialakította a saját műszaki fakultásait az egyetemi oktatásban, így lett a leobeni vagy az osztravai műszaki kar. De említhetném a második világháború idejét, amikor egy bombatalálat következtében odalettek az épületei, a teljes vagyona vagy a világháború utáni időszakot, amikor a diákköröket mint nem kívánatos közösségeket és a teljes selmeci hagyományrendszert betiltották, a műszaki szervezetek kialakításában a szovjet mintát követték. Még a német nyelvű műszaki kifejezéseket is igyekeztek kiirtani. A hatvanas évek közepétől szivárogtak vissza a selmeci szokások, kezdeményezések. Az 1990-es évek politikai változása hozta azt magával, hogy három évtized alatt ötöd-hatod résznyire csökkent a taglétszám a szénbányászat és a nagyüzemi vaskohászat visszafejlesztése, a termelési módok érdemi megváltozása miatt. Mi ez, ha nem kritikus időszak. De a másfél évszázad mit sem vett el az Egyesület erejéből.

Véleménye szerint miképpen értékeli az utódaink a mai Egyesülettel összefüggő ténykedésünket? Hogyan látja Ön az Egyesület életét, melyek az erősségei és melyek a gyengeségei?

Kezdjük a kályhánál, hogy az utolsó mondatomat, amely az Egyesület erejéről szól érthetőbbé tegyem. S nem kerülöm el az erősségeket, de a gyengeségeket sem... A bányák hatalmat és pénzt adtak, a bányákért háborúk dúltak. Tény, hogy a honfoglalástól egészen a 19. század

elejéig a Kárpát-medencében az egyetlen iparág valójában a bányászat volt, és az évszázadokon át a királyi regálék (az „állami” bevételek) 30–60 százalékát adták. Bár a klasszikus mélyműveléses bányászat – legalábbis itt Közép-Európában – úgy tűnik, immár megakadályozhatatlanul visszaszorul, mégis felmerül a kérdés, hogy mit köszönhet a magyarság, mit az egész világ a bányászatnak? A bányászat fejlődése hozott életre számos iparágat, szinte valamennyit.

Nos, kicsit egyszerűsítve, az iparágak közül elsőként a kohászatot említtem, hiszen a kibányászott érceket kohósítani kellett, hogy a fémeket kinyerjék. Közismert mondás, hogy „Eredetileg a kohász az a bányász volt, aki a kohóban dolgozott.” Az erdészet is a bányászat „szülötte, hiszen a kohászat faszénnel működött, a bányákat fával biztosították. Ez alapozta meg az erdészet tudományos igényű kidolgozását. Innen – értelemszerűen – egyenes volt az út a vegyiparhoz... A bányászathoz, kohászathoz szerszámok, majd gépek kellettek – innen ered – a mezőgazdasági igényeken túl – a gépipar és a szerszámgyártás. A vízépítés egyértelműen a bányászat szülötte. Selmecebánya környékén 300 évesek a mesterséges víztárolók, melyekből a megcsapolt vízzel emelő és szellőztető gépeket hajtottak!

A 114. küldöttgyűlés elnökségének tagjai között

További műszaki tudományok között említeni kell a geológiát, de a statika is a bányászat igénye miatt alakult ki, hiszen a mélyművelésű bányákat biztosítani kellett. A geodézia fejlődésének a 19. század elején hatalmas lökést adott a felszín alatti nem „összelátható” létesítmények nagyon pontos meghatározása és rögzítése.

A műszaki felsőoktatást a világon elsőként Selmecebányán hozták létre 1735-ben. Nem véletlenül tették ezt: ekkor a magyar arany, ezüst és más fémek jelentették a magyar uralkodók anyagi biztonságát évszázadokon keresztül. De kellett a sok szakember Európa szerte. Ebben az időben a viharos gyorsasággal elterjedő gőzgépeket már nem lehetett fával a megfelelő teljesítményre bírni, így elkezdődött a szénbányászat fejlődése. Nagyon sok összegző, jó írás részletezi a 13. századtól a napjainkig a magyar bányászatot, a kohászatot és a kialakult tudományterületeket, a sóbányászatot és az iparszerűvé vált mélyműveléses bányászatot az új korok bauxit- és szénhidrogén bányászatáig bezárólag.

Innen ered az Egyesület összes erőssége: a nemzet történelmével összefonódó története, a szakmai munkássága, a tudomány fejlődési irányainak kialakításában az aktív részvétel. Amíg

nincs fából vasúti sín, addig lesz kohászat, amíg kellenek a közlekedéshez mobil eszközök, lesz bányászat, lesz kohászat.

Ismert a változás iránya: a bányászat volt először, aztán osztódással szaporodott, és létrejött a sok-sok önálló szakma, és ez a folyamat ma is tart és visszahat az Egyesület életére...

Ami az utódokat illeti: a tagságunkból hiányzik az érdemi egyetemi utánpótlás. Mondanék egy számot: a balek-oktatási részvétel Miskolcon kisebb, mint 25 százalék, vagyis a hallgatóknak csak alig egynegyede jár el megtudni, mi is az a Selmec, mit ad a szakmai közösség. S csak egy apró részlet ebben a szakestélyen való részvétel... Ma már az oktatók sem igazán aktívak ebben a kérdéskörben. Van, aki felveszi, viseli a grubent, az OMBKE díszegyenruháját, de fogalma sincs a selmeci hagyományokról. Nagyon sajnálom azt a mai, „fiatalos” szemléletet, hogy ami nem érhető el a mobilokon, az nem nagyon érdekli őket. Ám rögtön adódik a feladat, ha ez kell, akkor oda kell vinni az információkat, ahol keresik őket.

A másik ezzel szemben: a szakma és a tagság elöregedett, szerény az utánpótlás. Ez tény, s csak úgy lehet változtatni ezen, ha felvesszük a kesztyűt. Ebben például, fontos és példamutató mozzanatnak tartom, hogy az elnökségben sok a fiatal, nagy munkabírású tagunk.

Dr. Hatala Pál, okl. kohómérnök
Budapest, 1953.08.31.

Iskolai végzettségek: Öntőipari technikus, Nehézipari Műszaki Egyetem, okl. képlékenyalakítás-technológus mérnök, majd okl. gazdasági mérnök, 1984 Egyetemi doktor.

Szakmai gyakorlat 1976-1995 között a Magyar Alumíniumipari Tröszt, majd HUNGALU Rt. társaságaiban számos munkakörben, utoljára 11 évig ügyvezető igazgató. Később mintegy 20 évig a Magyar Öntészeti Szövetség ügyvezetője. Részt vett az ajkai vörösiszap katasztrófa Állami Felügyeletének kormánybiztosi szervezetében, amely tevékenységért a „Rendkívüli helytállás érdemjel ezüst fokozat” miniszteri kitüntetést kapta.

Főszerkesztője volt az ötnyelvű Fémkohászati Értelmező Szótárnak és a hétnyelvű, az interneten szabad hozzáférésű Kohászati Értelmező Szótárnak. Kitalálója és főszerkesztője volt az 1913-1916 között nyitva tartott „A szobor születése” öntészeti szakmai kiállításnak az Öntödei Múzeumban.

Társadalmi szervezeti tagság

1971-től az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) tagja, volt a Fémkohászati Szakosztály elnöke, az OMBKE főtitkár-helyettese, az Öntészeti Szakosztály alelnöke, az Egyesület elnöke 2018-2024 között.

1991–2007 a Magyar Minőség Társaság alelnöke, igazgatósági tagja.

Nyelvtudás: német és angol nyelveken kommunikáció-képes

A Selmeci szellem éltetéséhez hasonló, több korszakot átfogó tennivalók léteznek-e az Egyesület életében?

Hosszasan lehetne sorolni a napi és a hosszabb távra szóló teendőket. Ám a legfontosabbak: Egyrészt nem hagyni elveszni a megismételhetetlent, a 135 évet! Mindig a legjobb tudásunk és hitünk szerint éljük meg a múltunkat, tartsuk meg az összetartozás élményét és szükségességét, akkor rendben lesz a jövő is.

Személyesen, hogyan könyveli el azt az időszakot, amikor az Egyesület elnöki funkcióit látta el?

Büszke vagyok a hat évnyi munkámra! A megfiatalodott elnökségről már beszéltünk... Azután megemlíteném, mint az egyik legfontosabb momentumot, azt, hogy az új székház közadakozásból lett a miénk, annak tatarozását, a feliratozást, a kapu és kerítés építését. Mi ez, ha nem közösségteremtés? Büszke vagyok arra, hogy sikerült rendezni az Egyesület vagyoni és pénzügyi helyzetét, javítani anyagi helyzetét.

Képünkön a Tiszteleti tag címmel kitüntetett Dr. Hatala Pál és Dr. Szombatfalvy Anna OMBKE-elnök

A közadakozásból kapott hitelekkel sikerült visszafizetni a Múzeum krt. 3. alatti egyesületi ingatlan eladásának bevételéből. Fontos állomás volt a teljes számítógépes rendszer cseréje, új eszközök beszerzése, korszerűsítése, a könyvelés/pénzügy/bérelszámolás megbízásos alapon történő intézése. Úgy vélem eredményesen lobbiztunk az Öntödei Múzeum korszerűsítéséért, és lényegesnek tartom Egyesületünk életében, hogy elkészült az Új Alapszabály és az SZMSZ. Megindítottuk az új OMBKE-honlappal a digitális – rendszer szintű – kapcsolattartás kialakítását, a korszerű online konferencia rendszer kiépült.

Ami a jövőt illeti: három „Hogyan tovább OMBKE?” vitanap és Megújítási Bizottsági Ülés zajlott, és nívónak tekintem, hogy már négy alkalommal tartották meg „Bányászati múzeumok találkozóját”, s azt, hogy méltó módon sikerült megtartani az 50 éves az Öntödei Múzeum ünnepségét, s kiadni ebből az alkalomból egy igen nívós emlékkönyvet. Nagy vitát váltott ki, de az idő a döntést igazolta, vagyis azt, hogy indítsuk el a tagság tájékoztatása érdekében a heti Hírlevelet, és maradjon meg minőségi tudományos tartalommal, ahogyan az annak idején Péch Antal elképzelte, a Bányászati és Kohászati Lapok periodika. A szakmai

színe emelésének megtétele megkívánta ezt a lépést, s lám most már a nemzetközi tudományos életben szükséges DOI-számmal ellátott publikációkat közöl az Egyesület. Én igen fontos momentumnak és bevételi forrásnak tekintem azt, hogy a szakmai rendezvények megtartása, szervezése és lebonyolításuk, az egyesület keretei között történjen. Sokat kellett tennünk ezért!

Nem utolsó sorban megemlíteném a számos történelmi és szakmai könyv egyesületi kiadását, illetve kiadásának érdemi anyagi támogatását. A szervezeti életről nemigen beszéltem, egy apróságot, ami nem is olyan apróság volt, hadd említsek meg, ez az Energia-fentarthatósági Bizottság indító megbeszélése 2022.02.23-án (egy nappal az orosz katonai agresszió megindítása előtt!) történt.

Egy elnöknek, illetve a vezetésnek kik a legfőbb segítő társai?

Miért érdemes erről beszélni? Kevesen voltak, nem több, mint 15-25 ember közvetlenül, becslésem szerint 100-120 tagtárs egyesületi szinten, akihez kb. további 150 tag mint állandó segítő tartozhat a helyi szervezetek szintjén. Ennyi. S ezen változtatni kell, hogy minél több tagunk ne csupán passzív résztvevője, hanem aktív részese legyen az egyesületi életnek.

Hogyan viszonyuljon az Egyesület más társszervezetekhez? A külföldi szakmabéli szervezetekhez? Hasznosnak tartja ezt a nyitást irányukba?

Feltétlenül... Fontos, csinálni, hajtani kell ezt a témakört is, ettől mi is, ők is erősebbek vagyunk – együtt is és külön is.

Melyik dalt énekli legszívesebben a szakestélyeken?

A három himnusz eléneklése fontos (sajnos egyre csökken a hely és az alkalom, ahol mind a három eléneklésre is kerül), engem mindig ellágyítanak a himnuszaink, gyakran meg is könnyezem őket... Nem vagyok nótázós típus, de szeretem a szakestélyeken az éneklést, főleg a szellemes és vidám tartalmú dalokét. Nem szeretem a fegyelmezetlen szakestélyi viselkedést, a mértéktelen alkoholfogyasztást: talán sokszor voltam magam is elnök, és mert sohasem ittam többet egy-két pohár sörnél.

Hogy érzi magát most, mint egyszerű egyesület tag?

Egyrészt: várankozással nézek a Küldöttgyűlés elé.

Másrészt: örülök, hogy hatgyerekes családban nőttem fel, mert így volt bennem igazodási készség és tolerancia mások iránt, a családi munkamegosztás és kötelezettség teljesítőkényszere természetes volt, van bennem alázat mások segítéséhez, tolerancia mások nem megfelelőnek ítélt munkája „nem” megbüntetéséhez, nincs bennem igazi akarnokság, nem csinállok „dafke” semmit, az Egyesület „családban” is jól érzem magam.

A baleset 1990-ben történt

A tragédia áldozataira emlékeztek

1990. március 3-án, 6 óra 30 perckor az Ózdi Kohászati Üzemek üstkemencéjénél a technológiai művelet során egy acéllal teli üst kilyukadása következtében elfolyó forró acéltömeg vízzel találkozva robbanásos balesetet okozott.

A súlyos üzemi baleset következtében 13 fiatal ózdi, ill. Ózd környéki kohász életét veszítette. A magyar vaskohászat történetének legnagyobb katasztrófájának 36. évfordulóján 2026. március 3-án délelőtt 10 órakor Ózdon a Gyári temetőben csendes megemlékezést tartottak.

A gyári dudaszó megszólalását követően a kohász hagyományőrök - az Ózdi Acélművek Kft., az Ózdi Ipari Örökségvédők Baráti Köre, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vaskohászati Szakosztály Helyi Szervezete - elhelyezték a megemlékezés virágcsokrait a közadakozásból felállított emlékműnél és megemlékeztek a tragikus balesetben elhunyt munkatársokról.

Bokor Sándor az Ózdi Ipari Örökségvédő Baráti Kör elnöke a megemlékezésen kihangsúlyozta a hagyományőrök azon szándékát, hogy a jövőben is legyen a megemlékezéseket szervező aktív csapat, a fiatal korosztály álljon készen a kegyeleti helyek gondozásában, a tragédia áldozataira történő visszaemlékezések szervezésében. Az élők vigyék tovább a megemlékezés lángját és soha ne hagyják feledésbe veszni a hős elődöket.

Elhunyt Barabás László okleveles bányamérnök ***(1926 – 2026)***

Barabás László mondhatni, olajos családból származott – édesapja már az EUROGASCO-nál dolgozott fűrómunkásként. 1946-ban kezdte meg tanulmányait a Soproni Egyetem Bányamérnöki Karán. Aktív szakmai munkáját 1950-ben a Dunántúlon kezdte meg, a Dunántúli Mélyfúró Vállalat fűrómérnökeként.

Élete összefonódott a kőolajbányászattal, konkrétan a fűréssel. Egyesületünknek 1955 óta volt tagja. A KFVSz-ben, az Egyesületért végzett aktív munkáját több kitüntetés is bizonyítja. Emlékét kegyelettel és tisztelettel megőrizzük!

Temetéséről később adunk tájékoztatást. A Szerkesztőség

Aki szeretné, így támogathatja az új Borbála-szobor elkészültét

Idén, Komló várossá nyilvánításának 75. évfordulója alkalmából egy új Borbála-szobrot állítanak a belvárosban. A kezdeményezés közösségi összefogásból valósul meg, melyhez a helyiek támogatását kérik a kezdeményező szervezetek.

Ahogy arról korábban beszámoltunk, idén egy új Borbála-szoborral gazdagodhat a belváros. Az 170 centiméter magas, mészkőből készült alkotás a buszpályaudvar melletti kis parkban kaphat helyet.

A szobor felállítását három bányász szervezet kezdeményezte: az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület Komlói Helyi Szervezete, a Komlói Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és a Járadékos Bányászok Komlói Szervezete.

A szobor költsége 2 millió forint, melyet közösségi adakozásból terveznek fedezni. Aki adományával támogatná megvalósulását, az az alábbi számlaszámon tudja ezt megtenni:

50400209-16324734 (MBH Bank) Tisztelet Komlónak Egyesület, adószám: 18757460-1-02

A megjegyzésbe kérik feltüntetni: „Borbála szobor”,

Illetve kézpénzes támogatásra is van lehetőség a Hotel Béke-szigetben, (7300 Komló, Városház tér 4.).

A nagyjából 1,7 méter magas szobrot **Farkas Tibor** kalocsai kőfaragó mester készíti süttöi mészkőből, és a tervek szerint a buszpályaudvar melletti parkos területen kap majd helyet. A szobor várható költsége körülbelül 2 millió forint. Az összeget a bányászokat képviselő szervezetek felajánlásokból és adományokból szeretnék összegyűjteni. Az önkormányzat 300 ezer forinttal és a szobor alapjának elkészítésével támogatja a projektet. A szobrot a tervek szerint 2026. szeptember 30-ig állítanak fel. A szobor a buszpályaudvar melletti parkba kerül.

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Márciusban újra: Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál

A Föld rejtett kincsei, a szemkápráztató ásványok, ékkövek, díszítőkövek, kőzetek és ősmaradványok iránt érdeklődők már most beírhatják a naptárukba: 2026. március 7-én ismét megnyílik a Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál az Egyetemvárosban.

A kiállítók regisztrációja már megkezdődött a Miskolci Egyetem egyik legrégebbi és legnépszerűbb, idén 42. alkalommal sorra kerülő rendezvényére. A Magyarhoni Földtani Társulattal és a Herman Ottó Múzeummal együttműködésben szervezett programsorozat a hagyományainak megfelelően két napon át várja majd a nagyközönséget. Az Európa számos országából a gyűjtőket Miskolcra vonzó eseményen várhatóan most is több mint 100 kiállító kollekcióját tekinthetik meg a látogatók.

A www.asvanyfesztival.hu honlapon közzétett előzetes programterv szerint az ásványbörzéhez ismeretterjesztő előadások és kiállítások is kapcsolódnak, amelyek többek között a 2026-os Év ásványának választott piritet és az Év ősmaradványának választott Nautilust külön tárlatokon mutatják be. Az esemény idején rendezett földtudományi játszóház a legfiatalabb korosztállyal igyekszik közelebről megismertetni az ásványok világát, míg a földtudomány iránt mélyebben érdeklődők a Miskolci Egyetem ásványgyűjteményében, föld- és őslénytani gyűjteményében mélyedhetnek el.

A 42. Miskolci Nemzetközi Ásványfesztiválon számos szolgáltatást is igénybe vehetnek majd a látogatók, például a díjmentes ásványhatározást, vagy az ugyancsak díjmentes drágakőhatározást.

Kiemelkedő kutatóit ismerte el a Miskolci Egyetem

A nemzetközi láthatóságot erősítő, magas publikációs teljesítményt nyújtó oktatóit díjazta a Miskolci Egyetem. Az elismerés azoknak a kutatóknak szól, akik munkájukkal jelentősen hozzájárultak az intézmény tudományos presztízséhez és rangsorbeli előrelépéséhez.

Az ünnepélyes díjátadón 67 oktató vehette át a „Miskolci Egyetem kiemelkedő kutatója a 2025-ös évben” című kitüntető oklevelet hét kar képviselőjében. A díjazottak kiválasztásakor a 2019 és 2023 között megjelent, a Scopus adatbázisban szereplő tudományos közleményekre érkezett, valamint a 2019–2024 közötti független hivatkozásokat vették figyelembe.

A vizsgált időszakban a Miskolci Egyetem oktatóinak 1702 tudományos művére több mint 12 ezer független hivatkozás érkezett, ami közel 13 százalékos növekedést jelent az előző időszakhoz képest. Ez a tendencia egyértelműen jelzi az egyetem tudományos teljesítményének és nemzetközi beágyazottságának erősödését.

A tudományos eredmények nemcsak presztízst, hanem kézzelfogható előnyöket is jelentenek az intézmény számára – emelte ki **Prof. Dr. Horváth Zita** rektor:

Nem elég jónak lenni, annak is kell látszani – a nemzetközi rangsorok pedig ezt a láthatóságot jelentik.

Az egyetem innovációs és tudományos rektorhelyettese, **Prof. Dr. Szűcs Péter** arra hívta fel a figyelmet, hogy a Miskolci Egyetem kutatóinak publikációs aktivitása tartósan magas szinten stabilizálódott: A cikkeink száma egyetemi szinten már tartósan 500 felett van, és egyre nagyobb arányban jelennek meg a legmagasabb minőségű folyóiratokban.

A Miskolci Egyetem Tudományos Tanácsának elnöke, **Prof. Dr. Szabó Norbert** ismertette a mérések menetét és hangsúlyozta, hogy a hivatkozások túlmutatnak a pusztán számokon. Az egyetem az elmúlt években több nemzetközi rangsorba is felkerült, ami részben a tudatos tudományometriai stratégia, részben a kutatók kiemelkedő publikációs és hivatkozási teljesítményének köszönhető. Ezek a hivatkozások nem csupán számok egy adatbázisban, hanem a szakmai közösség visszajelzései, a tudományos párbeszéd nyomai.

A kitüntetésátadó esemény nemcsak az egyéni teljesítmények elismeréséről szól, hanem az egyetemi kutatói közösség közös munkájának ünnepléséről is. A díjazottak eredményei hozzájárulnak ahhoz, hogy a Miskolci Egyetem tudományos teljesítménye nemzetközi szinten is egyre elismertebbé váljon.

A Miskolci Egyetem Kiemelkedő Kutatója 2025 – díjazottak

Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar

- Mucsi Gábor, egyetemi tanár
- Kristály Ferenc, tud. főmunkatárs
- Szűcs Péter, egyetemi tanár
- Less György, prof. emeritus
- Velledits Felicitász, egyetemi tanár
- Tóth Anikó Nóra, cím. egyetemi tanár
- Szabó Norbert Péter, egyetemi tanár
- Musaab A. A. Mohammed, tud. munkatárs
- Kovács Attila, tud. főmunkatárs
- Anyag- és Vegyészmérnöki Kar**
- Mizsey Péter, prof. emeritus
- Hernádi Klára, egyetemi tanár
- Fiser Béla, tud. főmunkatárs
- Kaptay György, egyetemi tanár
- Tóth-Lukács Pál, adjunktus
- Váradi Csaba, tud. főmunkatárs •
- Viskolcz Béla, egyetemi tanár
- Dobó Zsolt, tud. főmunkatárs
- Tihtih Mohammed, PhD hallgató
- Baumli Péter, egyetemi tanár
- Owen Michael Christopher, tud. főmunkatárs
- Vanyorek László, docens
- Gácsi Zoltán, prof. emeritus

- Kocserha István, docens
- Marossy Kálmán, prof. emeritus
- Szőri Milán, egyetemi tanár
- Reizer Edina, adjunktus

Gépészmérnöki és Informatikai Kar

- Vadászné Bognár Gabriella, egyetemi tanár
- Bányai Tamás, egyetemi tanár
- Kovács György, egyetemi tanár
- Baranyi László, prof. emeritus
- Jármái Károly, prof. emeritus
- Siménfalvi Zoltán, egyetemi tanár
- Gáspár Marcell, egyetemi tanár
- Kundrák János, prof. emeritus
- Szamosi Zoltán, docens
- Bányainé Tóth Ágota, egyetemi tanár
- Bencs Péter, docens
- Benotsmane Rabab, ny. docens
- Varga Gyula, docens
- Illés Béla, prof. emeritus
- Lukács János, egyetemi tanár

Szerethető természettudomány

Avagy a tematika nem csak matematika

LEBILINCSELŐ ELŐADÁSOK
A MISKOLCI EGYETEMEN

2026. MÁRCIUS 13., PÉNTEK

Palotás Árpád Bence (ME)
Praktikus információk

Obádovics J. Gyula (ME)
Matematika és az erotikus irodalom
– beszélgetés a 99 éves ikonikus
matematika professzorral.

Bessenyei Mihály (ME)
Merről fúj a szél? – Az előadás a
földtudományok és a matematika
különleges összefüggéseit mutatja be.

2026. ÁPRILIS 24., PÉNTEK

Härtlein Károly (BME)
Nem élhetek kísérletek nélkül! –
Az előadás megmutatja, mennyire
szövi át a fizika a mindennapokat,
és miért fontos tanulni.

2026. JÚNIUS 05., PÉNTEK

Németh József (SZTE)
Mehökkenítő és hihetetlen –
barangolások a matematikai
végtelen birodalmában.

MÁRCIUS 13.

ÁPRILIS 24.

JÚNIUS 5.

XXXVII. ELŐADÓ

Kiknek szól?

KÖZÉPISKOLÁSOKNAK
ÉS TANÁRAIKNAK

Kit látunk még szívesen?

BÁRKIT ÉS MINDENKIT

Mi a tematika?

Matematika

Fizika (kísérletek)

Kémia (kísérletek)

Földrajz és ásványtan

Biológia

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

FELHÍVÁS!

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán 1951-ben, 1956-ban, 1961-ben, 1966-ban és 1976-ban (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat.

Kérjük és várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítására érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

Felhívjuk egykori hallgatóink figyelmét, hogy a **jubileumi oklevél adományozására az érintett írásbeli kérelme alapján kerülhet sor**, mely kérelmet a kar Dékáni Hivatalába lehet benyújtani. Az adományozásról a kar tanácsának véleménye alapján a Szenátus dönt.

Kérünk minden érintettet, hogy **2026. március 15-ig küldje meg** a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karának Dékáni Hivatala részére az eva.hudak@uni-miskolc.hu e-mail címre az alábbiakat:

1. a <http://mfk.uni-miskolc.hu/> honlapról letölthető, kitöltött **Jelentkezési lapot**,
2. **oklevelének fénymásolatát**,
3. a kiadványban megjelentetni kívánt **rövid szakmai életrajzát** (maximum egy A/4 oldal terjedelemben, egyes szám 3. személyben fogalmazva) és
4. egy darab **igazolványképet**.

Felhívjuk minden érintett szíves figyelmét arra, hogy a fenti határidőn túl érkező kérelmeknek csak a következő évi ünnepségen tudunk eleget tenni.

Miskolci Egyetem
Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar
Dékáni Hivatal
3515 Miskolc-Egyetemváros
Telefon: +36/46/565-051
e-mail: eva.hudak@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2025. szeptember 18.

Prof. Dr. Mucsi Gábor
dékán

FELHÍVÁS

arany-, gyémánt-, vas- és rubinoklevél igénylésére – 2026

A Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik 1951-ben, 1956-ban, 1961-ban, 1966-ban, illetve 1976-ban (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat a Kohómérnöki Karon Miskolcon, vagy Sopronban.

Várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit-, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítása érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2026. ÁPRILIS 15.

A felhívás és a jelentkezési lap elérhető az Anyag- és Vegyészmérnöki Kar honlapján:

<https://avk.uni-miskolc.hu/2026/01/09/felhivas-arany-gyemant-vas-es-rubinoklevel-igenylesere-2026/>

A jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

- kérelem nyomtatvány hiánytalanul kitöltve
- oklevél fénymásolata
- rövid szakmai önéletrajz (maximum egy A/4 oldal egyes szám harmadik személyben fogalmazva)
- egy darab igazolványkép.

Kérjük, hogy a dokumentumokat lehetőleg elektronikus formában, az írott szöveget formázatlan word dokumentumként, a fényképet önálló fájlként szíveskedjenek megküldeni.

**A Díszoklevél osztó ünnepség várható időpontja:
2026. június 19.
(péntek)**

JÓ SZERENCSET!

ÁSVÁNYELŐKÉSZÍTÉSTŐL AZ ELJÁRÁSTECHNIKÁIG

szakmai-tudományos konferencia

Dr. Bokányi Ljudmilla
címzetes egyetemi tanár
70. születésnapja tiszteletére

IDŐPONT: 2026. március 20.

HELYSZÍN: MTA MAB Székház, Miskolc, Erzsébet tér 3.

PROGRAM

9:00-9:30 Regisztráció

9:30-10:00 Köszöntések

Levezető elnök: **Dr. Nagy Sándor** intézetigazgató

Prof. Dr. Horváth Zita a Miskolci Egyetem rektora

Prof. Dr. habil. Mucsi Gábor a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar dékánja

Dr. Nagy Sándor intézetigazgató

szakmai előadások Levezető elnök: **dr. Mádainé Dr. Üveges Valéria** egyetemi adjunktus, intézeti tanszékvezető

10.00-10.20

1. **Kiss Tibor - Csöke Barnabás:** Ásványelőkészítési és eljárástechnikai módszerek alkalmazhatósága a települési szilárdhulladék gazdálkodásban

10.20-10.40

2. **Paulovics József - Sajben Anikó - Hevesi Ajtony - Várfalvi Eszter - Sebe Emese - Siska Orsolya - Khishigsuren Natsagdorj - Bokányi Ljudmilla:** A Miskolci Egyetem Nyersanyagelőkészítés és Környezettechnológia Intézet bioszorcpciós kutatásai

10.40-11.00

3. **Mádainé Üveges Valéria - Varga Terézia - Nagy Sándor - Mucsi Gábor - Bokányi Ljudmilla:** Mechanokémia és bioszolubilizálás alkalmazása a hulladékkezelésben

10.00-11.20

4. **Pintér-Móricz Ákos - Selly Ayu Janetasari - Takács János - Bokányi Ljudmilla:** Innovatív szennyvíziszap-kezelési technológia kifejlesztése

Kávészünet

11.40-12.00

5. **Varga Terézia - Bokányi Ljudmilla:** Néhány szemelvény az anaerob-aerob hulladékkezelés témaköréből

12.00-12.20

6. **Szabó Szilvia - Bokányi Ljudmilla:** A CdTe és az üveg flotációs szétválasztásának elméleti és kísérleti megalapozása a napelemek reciklálásának tükrében

12.20-12.00

7. **Bolló Betti - Pintér Móricz Ákos - Bokányi Ljudmilla:** Hidrodinamikus kavitációs berendezés fejlesztése és tesztelése a szennyvíziszap kezelésének javítása érdekében

12.40-13.00

8. **Bokányi Ljudmilla - Alaa Abbadi:** Flotációs kölcsönhatások

13:00-15:00 Állófogadás

Pohárköszöntő

SZERVEZŐK

Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar,
Nyersanyagelőkészítés és Környezettechnológia Intézet,
MTA X. Földtudományok Osztály Bányászati Tudományos Bizottsága
MTA MAB Bányászati, Föld- és Környezettudományi Szakbizottság,

A konferencián való részvételi szándékát a Nyersanyagelőkészítés és Környezettechnológia Intézet felé szíveskedjék jelezni:
e-mail: nyki.admin@uni-miskolc.hu
telefon: 06 46 565 054

ESG - új vállalatirányítási politika

(Environmentaj, Social, Governance) – Környezeti, Társadalmi és (vállalat) Irányítási rendszerek
Az ESG- az Európai Unió CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) irányelve kötelezővé tette

Előbb-utóbb a kis- és középvállalkozásoknak **új kötelezettségekre kell számítaniuk**, fenntarthatósági beszámolók, valamint a megrendelőiktől érkező beszállítói kérdőívek formájában.

A bányászat, kohászat előtt álló kihívás nem csupán szabályozási kényszer, hanem **történelmi lehetőség** a piaci pozíció megerősítésére, mivel az ESG egy olyan **fenntarthatósági keretrendszer is**, amely alapjaiban formálja át a vállalati működést és a befektetési, megrendelési döntéseket.

Miért most és miért együtt?

📌 Szabályozási nyomás

Az EU Green Deal nem választási lehetőség!
A kérdés az, hogy felkészülten, vagy késve reagál a cég a piaci nyomásra.

💰 Tanúsítvány nélkül nem megy!

Azok a vállalatok, amelyek komolyan veszik az ESG-t, vonzóbbak lehetnek a befektetők, a megrendelők és a fogyasztók számára egyaránt.

👉 Jelenlegi probléma (pl.)

Hogyan lehet objektívan megítélni egy cég ESG teljesítményét, mert még nincsenek egységesített szabványok....

📈 Innovációs driver

Zöld technológiák, anyag- és hatékonyság-innovációk, körforgásos gazdaság – aki most lép, az alakítja a jövőt.

Mit kap a vállalatuk egy profi partneri együttműködéstől?

- **Teljes vezetői részvétel:** CEO-tól a mérnökségig minden funkció bevonva a szakterületi alkalmakon
- **Iparági best practice-ek és innovatív ötletek:** workshoponként 4 inspiráló szakmai előadás
- **Stratégiai partnerségek:** Közvetlen kapcsolatépítés a kulcsszereplőkkel
- **Fenntarthatósági tanácsadás:** 4 óra/cég személyes konzultáció testreszabott megoldásokkal
- **Konkrét projektek:** Minden alkalom végén meghatározott projektötletek és továbblépési stratégiák
- **Havi hírlevelek:** Aktuális EU-s és hazai szabályozási fejlemények követése
- **Versenyelőny:** Példaértékű kezdeményezés részese – új üzleti lehetőségek, PR előnyök

Amit kínál egy fenntarthatósági tanácsadó cég:

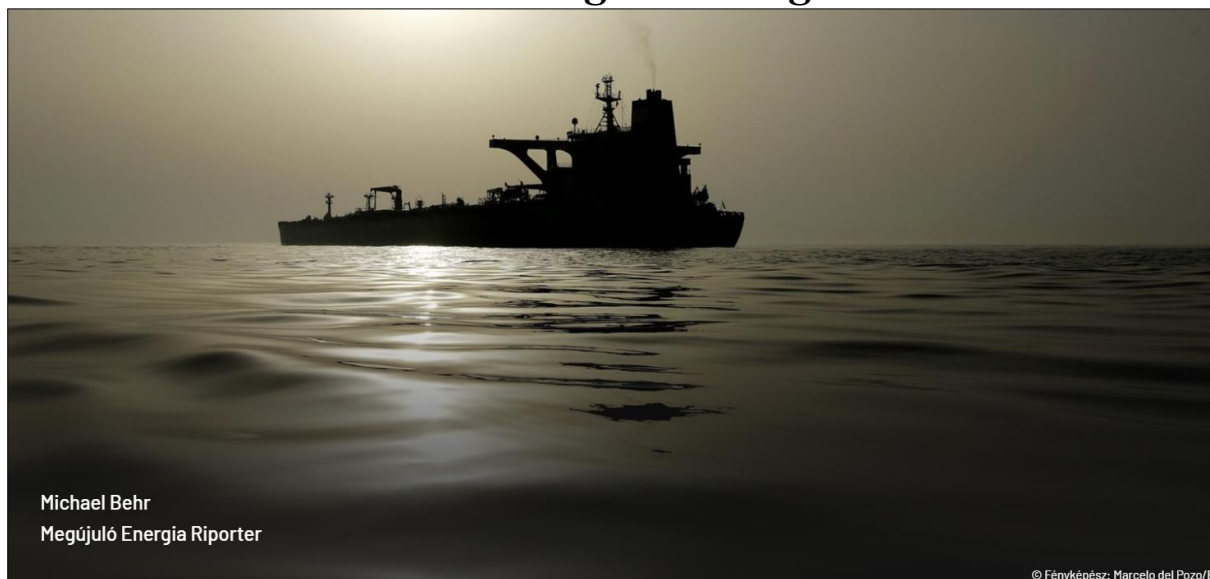
6	6	24	150+	4
hónap	alkalom	inspiráló	új	óra egyéni
intenzív fejlődés	workshop	előadás	kapcsolódás	tanácsadás

2026. április közepén erről

**tájékoztató napot szervezünk az OMBKE székházban,
amelyre jelentkezést követően, külön meghívót küldünk.**

Jelentkezés: *Wéber Kinga* +36 (30) 329-2606 weber.kinga@ombke.hu

Hírek az energetika világából

Az iráni háború miatt megugrott az olaj ára, elérheti a hordónkénti 100 dollárt is

<https://www.energyvoice.com/oilandgas/middle-east/593206/iran-war-oil-prices/>

Az olaj és a gáz iránti kereslet megnőtt miután az iráni konfliktus megzavarta a közel-keleti áramlásokat

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-jumps-us-iran-conflict-escalates-disrupts-shipping-2026-03-01/>

Katar leállította az LNG-termelést, a szaúdi finomítót, az iraki kurd és izraeli olaj- és gázmezőket lezárta a közel-keleti csapások miatt

<https://www.reuters.com/business/energy/saudi-aramco-shuts-ras-tanura-refinery-after-drone-strike-source-says-2026-03-02/>

Tengeralatti térképek mutatják a szén-dioxid-megkötési gócpontokat

<https://www.energylivenews.com/2026/03/02/undersea-maps-show-carbon-capture-hot-spots/>

Az EBRD Lengyelország legnagyobb napelemes projektjeibe fektet be a Virya Energy-vel együtt

<https://renewablesnow.com/news/ebrd-to-invest-in-polands-largest-solar-projects-with-virya-energy-1290588/>

Oroszország olajhiányra figyelmeztet a Hormuzi-szoros lezárása miatt

<https://www.worldenergynews.com/news/russia-warns-possible-oil-shortage-due-the-771776>

Az iráni konfliktus főként az energiaárakon keresztül fogja befolyásolni a közép-kelet-európai országokat

<https://seenews.com/news/iran-conflict-to-impact-cee-via-energy-prices-mainly-erste-1290613>

Kína olajfinomítóit az iráni és orosz konfliktustól az védi, hogy jelentős mennyiségű iráni és orosz olajjal rendelkeznek

<https://energynews.oedigital.com/energy-markets/2026/03/02/chinas-oil-refiners-are-protected-from-the-conflict-between-iran-and-russia-by-having-a-large-supply-of-iranian-and-russian-oil>

Zöld hidrogén vagy elveszett vezető szerep? Európának cselekednie kell, mielőtt Kína győz

<https://balkangreenenergynews.com/green-hydrogen-or-lost-leadership-europe-must-act-before-china-wins/>

100 dolláros olaj? A Hormuz-szoros elhúzódó lezárása az 1970-es évekhez hasonló energiaválságot okozhat

<https://www.cnbc.com/2026/03/01/experts-weigh-potential-scenarios-for-oil-if-strait-of-hormuz-closes.html>

Merz „átfogó partnerségre” törekszik kínai látogatása során, miközben a ritkaföldfémekkel kapcsolatos vita továbbra is fennáll

<https://www.cleanenergywire.org/news/merz-aims-comprehensive-partnership-china-visit-rare-earth-row-persists>

A Tata Steel globális óriás hőakkumulátort használ a károsanyag-kibocsátás csökkentésére

<https://www.canarymedia.com/articles/green-steel/global-giant-tata-steel-using-heat-battery>

A Bizottság és a tagállamok megerősítették, hogy a Druzsba vezetéken keresztüli tranzit megszakítását követően nem merültek fel azonnali olajellátási problémák

https://energy.ec.europa.eu/news/commission-and-member-states-confirm-no-immediate-oil-supply-concerns-following-interruption-transit-2026-02-26_en

Üzembe helyezték Szerbia egyik legnagyobb tetőre szerelt erőművét

<https://balkangreenenergynews.com/hemofarm-commissions-one-of-largest-rooftop-solar-plants-in-serbia/aperomuvet>

A kép emlék. Emlékkép – Az LKM martin üzeme

Miskolc, 1962. március 10.

Balla József és Kecskés Lukács segédolvasztár a csapolónyílást bontják ki a Lenin Kohászati Művek martin üzemében. Az üzem műszaki újítógárdája olyan csapoló szerkezetet készített, ami lehetővé tette, hogy egyszerre három üstbe csapoljanak egy kemencéből, és ezzel a csapolási idő lényegesen lerövidüljön.

Készítette: **Birgés Árpád**

Személyek: **Kecskés Lukács**, **BALLA József**

Tulajdonos: **MTI/MTVA**

A nemzetközi nőnap alkalmából köszöntjük a hölgyeket!

130 éve engedélyezték Magyarországon először a nők egyetemi tanulmányait (1.)

125 esztendeje adták ki az első női diplomát

„...ki ne érezné, hogy a női nemnek elvi szigorral való elzárása a tudományos kenyérkereseti pályák egy részétől egyike azoknak a nagy társadalmi igazságtalanságoknak és méltánytalanságoknak, melyek a polgáriasságnak dicsőségét soha sem fogják képezni.”

E haladó gondolatokat fogalmazta meg **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki külföldi gyakorlat tanulmányozására is kiterjedő előkészítő munkálatok után 1895 őszén elérkezettnek látta az időt e kérdés rendezésére. 130 évvel ezelőtt, 1895. november 18-án Ferenc József uralkodó engedélyt adott arra, hogy a nők előtt is megnyíljanak bizonyos hazai egyetemek kapui.

Wlassics Gyula ugyanazon év december 19-én bocsátotta ki a budapesti és kolozsvári egyetem tanácsához intézett 65.719. számú rendeletét, a nőknek a bölcsészeti, orvosi és gyógyszerészeti pályára léphetése tárgyában. Wlassics eredetileg olyan rendeletervezetet készített, amelynek értelmében az egyetemek összes világi fakultása és a műegyetem is megnyílt volna a hölgyek előtt, de Ferenc József végül csak a nők bölcsészeti és orvosi karokra, valamint a gyógyszerészeti tanfolyamokra történő felvételével értett egyet.

A nők útja igen hosszú volt az egyetemig, hiszen az 1800-as évek elején még középiskolába se járhattak. Az 1840-es évektől erősödő nőmozgalmak köszönhetően – Teleki Blanka, Karacs Teréz és Veres Pálné tevékenységének nyomán – már a *magyar lányok is járhattak középiskolába*, szakképző intézménybe.

Az első magyar diplomás hölgy

Hugonnai Vilma (1847–1922) volt, aki még nem magyarországi, hanem az egyik svájci egyetemen kapott 1879-ben orvosi diplomát, itthon azonban sokáig hiába próbálta honosíttatni azt, arra igen hosszú ideig várnia kellett. Az 1895-ös miniszteri rendelet meghozatala után a svájci diplomájának honosítása még újabb két évet vett igénybe.

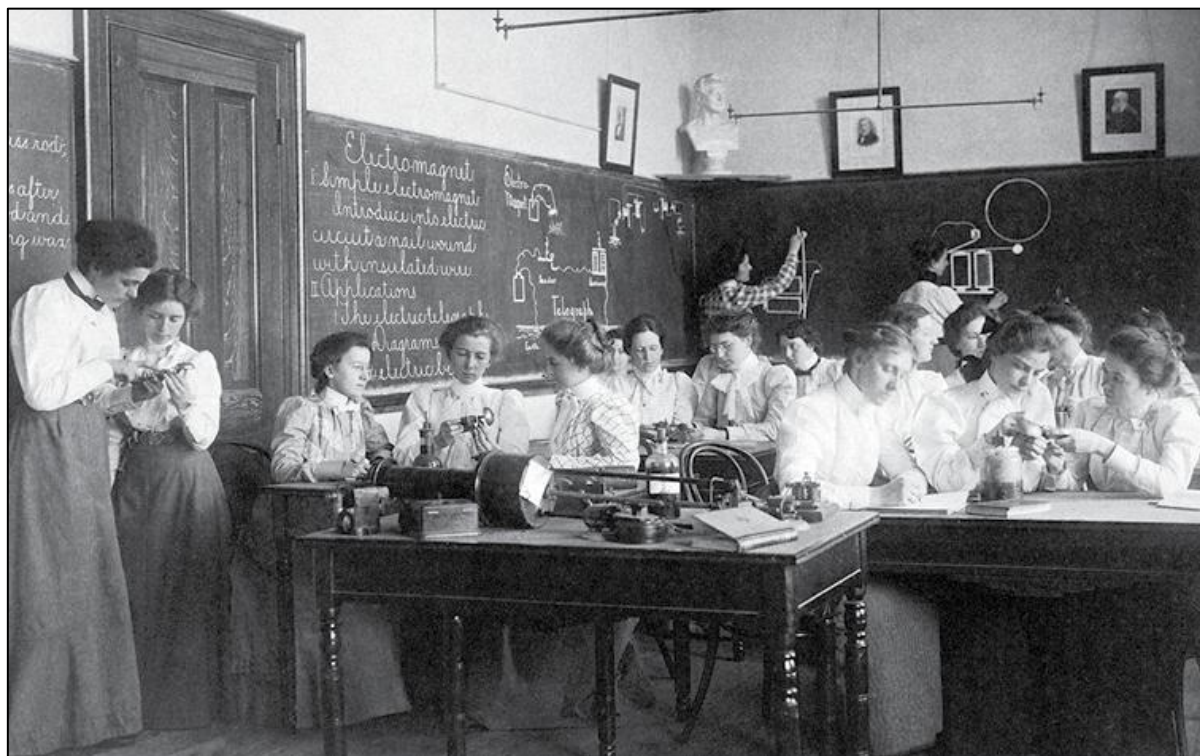
1897-ben, csak **18 évvel** a Zürichi Orvosi Egyetem befejezését követően avatták doktorrá Magyarországon.

A nők egyetemi tanulmányait engedélyező rendelkezésben Wlassics Gyula hangsúlyozza, *„...hogy a nők általános műveltségének és ismeretkörének fokozatos gyarapodása mellett lassanként oly hivatáskörök is, a melyekre a tudományos készütség bizonyos foka megkívánatik, s a melyeket azelőtt a férfiak kizárólagos pályájául tartott a*

társadalmi felfogás, a nők számára megnyitottak. E nemzedék szemei előtt történt meg a női hivatáskörökre vonatkozó felfogás átalakulása, és a társadalom nézetét nyomon követte az állam appretiatíója is, mert saját intézeteinél is oly állásokra, melyeket azelőtt kizárólag férfiak töltöttek be, nőket nagy számmal alkalmazott, és mindenki tudja: teljes sikerrel... Afelett pedig, hogy a nők a tudományos pályák sikeres elvégzésére szükséges ismereteket elsajátítani képesek, ez idő szerint kétség nem lehet, mert a művelt nyugati államokban e téren szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy a felsőbb tudományos ismeretek női hallgatói a kellő eredményt felmutatják.”

A nők családi élet iránti kötelezettségét, feladatait sem befolyásolják hátrányosan az egyetemi tanulmányok, hiszen *„A tudás, a műveltség csak fokozza a belátást, a tapintatot, a családi élet*

igényeinek okos mérlegelését, a gyermekek nevelésének színvonala pedig lényegesen emelkedik.”

Fizika-előadást hallgató fiatal nők a századfordulón

A rendelet nyomán az első nőhallgató hazánkban 1896-ban lépte át az egyetem küszöbét, aki nem volt más, mint a magyar nőjogi mozgalom egyik vezéralakja,

Glücklich Vilma (1872–1927).

1896 februárjában kezdte meg tanulmányait a Budapesti Tudományegyetem bölcsészeti karán, ahol fizikát és matematikát hallgatott. Ezzel ő volt az első Magyarországon, aki *nőként egyetemi bölcsészdiplomát szerzett.*

Az 1896/97-es tanévben még csak három nőhallgató volt a budapesti egyetemen, majd a felvételt nyert hölgyek száma folyamatosan emelkedett.

Az 1900/1901-es tanévben a bölcsészkarra 62, az orvostudományi karra pedig 25 hölgyet vettek fel. Az 1908/1909-es tanévben már 168 bölcsész, 63 orvos és 18 gyógyszerész nőhallgató járt egyetemre.

Az 1916/1917-es tanévben a nők aránya a bölcsészkaron már megközelítette az 50%-ot (526 fő) az orvosi karon a hallgatók 28,1% (467 fő), a gyógyszerészeti képzésben

pedig a hallgatók 51,7%-a (46 fő) volt hölgy.

Magyarországi egyetemen először 1900. november 3-án adtak ki diplomát hölgynek, Steinberger Sarolta szülész-nőgyógyász orvosnak, aki diplomája kézhezvétele után külföldön folytatott tanulmányokat, főleg a nőgyógyászati szakterületen. Hazatérve a budapesti Tauffer Klinikán kezdte meg orvosi működését, majd 1928-ban kinevezték az Országos Társadalombiztosító Intézet (OTI) osztályvezető főorvosává, 1944-ig látta el ezt a megbízatást.

A nők „egyetemi emancipációjára” 1918-ban, az őszirózsás forradalom idején került sor, amikor a nők egyetemi felvételére vonatkozó korlátozó intézkedéseket hatályon kívül helyezve lehetővé tették, hogy a „nők ugyanazok mellett a feltételek mellett, mint a férfiak az

egyetemek világi karaira, a műegyetemre és a jogakadémiákra beiratkozhasanak (...) és miután tanulmányaikat az érvényben levő szabályok szerint befejezték és a képesítő vizsgákat letették, részükre a képesítő oklevél kiadassék”.^[2] Ez az állapot ugyanakkor csak rövid ideig tartott, 1919 augusztusa után a nők egyetemi felvételét illetően ismét korlátozások, megszorítások következtek. Azok a diákhölgyek azonban, akik 1918-ban megkezdték tanulmányaikat, be is fejezhatték azokat.

A Műegyetemre az első nőhallgatókat 1918-ban vették fel, összesen négyet.

Az első női mérnök pedig 1920. március 8-án kapott oklevelet a Műegyetemen.

Pécsi Eszter (született Pollák Eszter) 1915 és 1918 között a berlin-charlottenburgi Technische Hochschule hallgatója volt, majd 1919 februárjában hazatért, és a budapesti Műegyetemen fejezte be tanulmányait.

Az első magyar ügyvédnő, dr. Ungár Margit 1928

júniusában tette le kitüntetéssel ügyvédi vizsgáját, és a szokásostól eltérően rózsaszínű selyemben, aranszalaggal

átkötve adták át neki diplomáját.

Végül valamennyi felsőoktatási intézmény kapuját a nők előtt **az 1946. évi XXII. törvénycikk** nyitotta meg, amely rögzítette: „A nők az egyetemek valamennyi karára, valamint a főiskolákra hallgatókul a megállapított létszám keretén belül minden korlátozás nélkül felvehetők.” A törvény ugyanakkor kimondta, hogy **rendelkezései nem érintik a hittudományi karokra való felvételre vonatkozó eddig fennálló szabályokat.**

A külföldi államok közül:

Az Egyesült Államokban az első női college 1837-ben létesült, az európai államok közül pedig az első Svájc volt, Franciaországban már 1863-ban valamennyi fakultásra lehetett jelentkezni. Az 1870-es és 1880-as években Svédország, Dánia, majd Hollandia, Belgium és Ausztria. A londoni egyetem küszöbét nők először 1879-ben lépték át.

Oroszország az 1860-as évek végén az egyetemek orvosi karát megnyitotta a nők számára. A nők tudományos pályájára lépésének legtovább Poroszország állt ellen, ahol végül csak 1906-ban járultak hozzá a nők egyetemi felvételéhez.

Anatómia óra a Women's Medical College of Pennsylvania főiskolán. 1909 körül. Az 1850-ben alapított felsőoktatási intézmény második volt a világon, ahol kifejezetten hölgyeknek oktattak orvostudományt

Egy kis történelem

Az oktatás sokáig kizárólag az egyház feladata volt, ők pedig csak fiúkat tanítottak. Ebben nálunk **Mária Terézia** hozott változást, aki **1777-ben kiadta a *Ratio Educationis* című rendeletét**, ami központosította és **szabályozta az oktatást**, egyre inkább megdöntve a terület egyházi privilégiumát. A rendelet a tankötelezettség kérdésével is foglalkozott, bár ekkor ez még csak ajánlatként merült fel, nem pedig mint kötelező érvényű dolog. Bár a rendelet **nem tette általánosan kötelezővé a tanulást**, de nagy lépést tett ebbe az irányba: amikor nem volt időnyomka-időszak – amiből falun a kicsik is kivették a részüket –, **a gyerekeknek iskolába kellett járniuk**, a lányoknak éppúgy, mint a fiúknak.

(Fotó: Saly Noémi – Fortepan)

Mária Terézia korszakalkotó rendelete szélesre tárt egy addig szorosan zárva tartott ajtót: egymásra követték egymást az **oktatással foglalkozó rendeletek és törvények**. A két legfontosabb a már **I. Ferenc** által kiadott *II. Ratio Educationis* 1806-ból, a másik pedig az **Eötvös József**-féle 1868. évi *XXXVIII. törvénycikk*. Előbbi a lányiskolák szükségességéről (is) intézkedett, a másik pedig **bevezette az általános tankötelezettséget**. De ez még nem jelentette azt, hogy mostantól a nők előtt is nyitva áll az út, ha a tanulás a cél.

Mást tanultak a lányok és mást a fiúk. De a lányok esetében az is számított, hogy milyen a társadalmi helyzetük: **más volt a tananyag a paraszti sorban élők, a polgárlányok és az arisztokrata családok sarjai számára**. Az elemi iskolákban azonban még nagyjából ugyanazt tanulta mindenki, az osztályok pedig koedukáltak voltak, mert annyi tanító nem volt az országban, hogy külön fiú- és lányosztályokat indíthassanak. A helyzet az elemi követően változott meg nagyon. **A fiúk bármit tanulhattak**, számukra a csillagos ég volt a határ. A lányok viszont jórészt egyházi, apácák által vezetett iskolákban (pl. az **angolkisasszonyoknál**) tanulhattak tovább.

Oktatásuknak az volt a fő célja, hogy **minél tökéletesebb feleség, anya és háziasszony váljon belőlük**, vagyis társadalmi okai voltak, ha egy lány továbbtanult: a családi életre tanították meg elsősorban, az iskolában megszerzhető tudás is ehhez illeszkedett, de az **általános műveltség** körébe sorolható tananyagot is megismerték azért. Legalábbis abban az esetben, ha társadalmi státusz tekintetében magasabban álltak. Vagyis többet és mélyebben tanult egy polgárlány, mint az, aki paraszti sorból származott. De aztán ez is gyorsan változott.

Egyre magasabbra

A reformkor egyik fontos vívmánya volt, hogy a lányok középiskolában, illetve oktatási szakintézményekben folytathatták a tanulmányaikat. Ennek az volt az egyik oka, hogy egyre **erősödtek a nőmozgalmak**, és időről időre elértek részsikereket, a másik ok pedig, hogy **megváltoztak a társadalmi körülmények**. A nők már nemcsak a gyerekeket otthon nevelő háziasszonyok voltak, hanem egyre többen kerültek olyan állásokba is, amelyek betöltéséhez **magasabb iskolai képzésre volt szükség**.

Egyre gyakoribb volt, elsősorban is a közép- és felső osztálybeli családokban, hogy egy nő nem ment férjhez. Így neki is ki kellett vennie a részét a családfenntartásból azzal, hogy munkát vállalt. De olyan nő is akadt, aki egyszerűen nem elégedett meg azzal, hogy háziasszony legyen. Voltak olyan munkáltatók, például **a vasút vagy a posta**, amelyek nagyon **sok nőt alkalmaztak**.

Ekkoriban váltotta fel a titkári pozíciót a titkárnői, amit az írógép használata indított el, majd később annak tömeggyártása (1900-tól) fokozott. Érdekes fordulatnak számít, hogy egyre több nőből lett tanító. Az első egyházi fenntartású **tanítónőképző iskola** Pesten nyitott meg, 1855-ben, amit 1869-ben követett az állami. Ekkor még mindkettő középfokú oktatási intézménynek számított. Öröm az örömben, hogy a lányok számára megnyitott középszintű iskolák az oktatás végén **nem adtak érettségit**. Ez egy külön küzdelmet igényelt. A nők – élükön az **Országos Nőképző Egyesületet** életre hívó és vezető **Veres Pálné Beniczky Herminnel** – 1895-re érték el azt, hogy legalább magánúton leérettségizhessenek, innen pedig már csak egy lépés volt, hogy járhassanak egyetemre is. Egy évvel később, 1896-ban pedig megnyitott az első leánygimnázium.

Összeállította: Halász Erzsébet

(Folytatjuk)

Finom illatok, ínycsiklandó ízek – farsangi disznóvágást tartottak az oroszlányi Bányászbán

Finom illatok, ínycsiklandó ételek és jókedv- ezek jellemezték a hagyományos Farsang farka programot. A farsangi disznóvágásnak az oroszlányi Bányász Klub Közösségi és Rendezvényház adott otthont, amelyen Takács Károly polgármester és Czunyiné Dr. Bertalan Judit is részt vett.

A télbúcsúztató időszakhoz kapcsolódó közösségi eseményen már kora reggeltől sűrögtek-forogtak a résztvevők, hogy estére minden készen álljon a vendégek fogadására.

A nap folyamán több hagyományos disznótoros étel készült. A feldolgozás eredményeként hurka, kolbász és egyéb fogások kerültek az asztalra.

A program délután a Bányász Klub nagytermében folytatódott. A közös étkezés és beszélgetés mellett Johan János prímás és zenekara biztosította a zenei kíséretet.

Az évek óta megrendezésre kerülő farsangi disznóvágás általában minden évben ugyanolyan kellemes hangulatban telik, most Czunyiné Dr. Bertalan Judit még egy különleges ajándékot is átvehetett.

Farsangi disznóvágás – idén is megtartották a télbúcsúztatót

A farsangi disznóvágás helyszíne a Bányász Klub Közösségi és Rendezvényház előtti tér volt, ahol a bányász szakszervezet évek óta megszervezi a közösségi eseményt. A résztvevők már a reggeli órákban nekiláttak a hagyományos munkafolyamatoknak, és a nap során közel kétmázsás hízót dolgoztak fel.

A közös munka során mindenki kivette a részét a feladatokból: volt, aki az alapanyagokat készítette elő, más a hús feldolgozásában segített, miközben a leves és a káposzta is rotyogott – írja az oroszlany.hu cikke.

Az eseményen Czunyiné Dr. Bertalan Judit is részt vett, akinek ajándékkal is készültek, köszönetképpen az Oroszlányi Bdsz és a Kegyeleti alapítványnak nyújtott támogatásáért, az évek alatt.

– Ajándékot is kaptam, egy csillét, a sok támogatásért. Köszönetképpen mondtam is, hogy tán azért kapom, hogy ebben hozzam a támogatást a jövő évi disznótorra? – köszönte meg jó hangulatban az országgyűlési képviselő.

A farsangi disznóvágás ajándékot is tartogatott

Forrás: Czunyiné Dr. Bertalan Judit / Facebook

Torma Lajos, a bányász szakszervezet elnöke elmondta, hogy a program a hagyományos disznótoros ételekkel, hagymás vérrrel indult, melyet az orjaleves, a toroskáposzta, a hurka és a kolbász követett.

– Az idei évben több mint harminc új tag csatlakozott a szakszervezethez, ami azt mutatja, hogy az ilyen közösségi programok fontos szerepet töltenek be a kapcsolatok erősítésében – mesélte az elnök. A délutáni program a nagyteremben folytatódott közös étkezéssel és beszélgetéssel, a hangulatról pedig mint említettük Johan János prímás és zenekara gondoskodott.

Forrás: kemma.hu, oroslány.hu

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József